

ZARZĄDZENIE NR 1/03 /2025 z dnia 14 marca 2025 r.

Dyrektora Miejskiego Ogrodu Botanicznego w Zabrzu

**w sprawie wprowadzenia Standardów ochrony małoletnich
w Miejskim Ogrodzie Botanicznym w Zabrzu**

Na podstawie przepisów Ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. 2024 poz. 1802) a zwłaszcza art. 22b pkt. 2 tej Ustawy, zarządzam, co następuje:

§ 1

1. Wprowadzam Standardy ochrony małoletnich w Miejskim Ogrodzie Botanicznym w Zabrzu w wersji pełnej, zwane dalej „Standardami”, które stanowią Załącznik Nr 1 do niniejszego Zarządzenia.
2. Wprowadzam Standardy ochrony małoletnich w Miejskim Ogrodzie Botanicznym w Zabrzu w wersji skróconej, przeznaczone dla Małoletnich, które stanowią Załącznik Nr 2 do niniejszego Zarządzenia.
3. Standardy w wersji pełnej oraz skróconej, przeznaczonej dla Małoletnich zamieszcza się na stronie internetowej Miejskiego Ogrodu Botanicznego w Zabrzu: www.mob.zabrze.pl

§ 2

1. Zobowiązuje się Pracowników Miejskiego Ogrodu Botanicznego w Zabrzu do zapoznania się z treścią Standardów ochrony małoletnich w MOB i ich stosowania.
2. Zapoznanie się ze Standardami – Pracownicy potwierdzają pisemnie poprzez złożenie podpisu na oświadczeniu.
3. Zamieszczenie Standardów na stronie internetowej MOB powierzam Inspektorowi ds. Edukacji Przyrodniczej.

§ 3

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Dyrektor Miejskiego Ogrodu Botanicznego w Zabrzu

Agnieszka Zawisza-Raszka

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH
W MIEJSKIM OGRODZIE BOTANICZNYM W ZABRZU
(wersja zupełna)

PREAMBUŁA

Standardy ochrony małoletnich w Miejskim Ogrodzie Botanicznym (MOB) w Zabrze mają na celu zapewnienie maksymalnego poziomu bezpieczeństwa i ochrony małoletnich (dzieci) uczestniczących w zajęciach i wydarzeniach organizowanych przez MOB w Zabrzu. Podstawową zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników ogrodu botanicznego i osób współpracujących z Ogrodem jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Niedopuszczalne jest stosowanie wobec dzieci przemocy w jakiegokolwiek formie. Standardy ochrony małoletnich obowiązują wszystkich pracowników MOB w Zabrzu oraz osoby współpracujące z ogrodem botanicznym w Zabrzu. Zasady opisane w niniejszym dokumencie obowiązują na terenie MOB oraz podczas działań organizowanych przez ogród botaniczny także poza jego terenem.

§ 1

DEFINICJE

1. **Cyberprzemoc** oznacza stosowanie przemocy poprzez: prześladowanie, zastraszanie, nękanie, wyśmiewanie innych osób z wykorzystaniem Internetu i narzędzi typu elektronicznego takich jak: SMS, e-mail, strony internetowe, fora dyskusyjne w Internecie, portale społecznościowe i inne.
2. **Krzywdzenie małoletniego** oznacza popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na jego szkodę przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika MOB, lub zagrożenie dobra małoletniego, w tym jego zaniedbywanie. Krzywdzeniem jest przemoc, przemoc fizyczna, przemoc emocjonalna, wykorzystywanie seksualne.
3. **MOB** – Miejski Ogród Botaniczny w Zabrzu
4. **Osoba małoletnia/dziecko** to każda osoba do ukończenia 18 roku życia.
5. **Osoba odpowiedzialna/Koordynator** to wyznaczony przez Dyrektora Miejskiego Ogrodu Botanicznego w Zabrzu pracownik Centrum Edukacji Ekologicznej, sprawujący nadzór nad realizacją polityki ochrony dzieci w MOB.
6. **Opiekun małoletniego** – osoba uprawniona do reprezentacji małoletniego
7. **Personel** – każdy pracownik Miejskiego Ogrodu Botanicznego w Zabrzu bez względu na formę zatrudnienia, oraz współpracownik MOB (bez względu na podstawę prawną takiej współpracy, w tym także osoby świadczące swoje usługi okazjonalnie), stażysta, wolontariusz, lub inna osoba, która z racji pełnionej funkcji lub zadań ma kontakt z dziećmi.

8. **Przemoc** – zachodzi wówczas, gdy jakaś osoba odnosi się do drugiej w sposób niezgodny z wymaganiami relacji, która je łączy i zasadami dobrego współżycia społecznego.
9. **Przemoc emocjonalna** – to poniżanie, upokarzanie, zastraszanie i ośmieszanie dziecka.
10. **Przemoc fizyczna** – jest to celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźba uszkodzenia ciała. Skutkiem przemocy fizycznej mogą być m.in. złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne.
11. **Wykorzystywanie seksualne** – to każde zachowanie, które prowadzi do seksualnego zaspokojenia kosztem dziecka. Wykorzystywanie seksualne odnosi się do zachowań z kontaktem fizycznym (np. dotykanie dziecka, współżycie z dzieckiem) oraz zachowania bez kontaktu fizycznego (np. pokazywanie dziecku materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm). Przemoc ta może być jednorazowym incydentem lub powtarzać się przez dłuższy czas.
12. **Zaniedbywanie** – to niezaspokojenie odpowiednich warunków do rozwoju dziecka w sferze zdrowotnej, edukacyjnej, emocjonalnej czy materialnej. To także niezapewnienie odpowiedniego odżywiania, schronienia i bezpieczeństwa, co może powodować uszczerbek na zdrowiu dziecka lub zaburzenia rozwoju psychicznego, moralnego, intelektualnego czy społecznego.

§ 2

ZASADY BEZPIECZNEJ REKRUTACJI PERSONELU ORAZ WSPÓŁPRACY Z INNYMI PODMIOTAMI

1. Podczas rekrutacji członków personelu pracujących z dziećmi prowadzona jest ocena przygotowania kandydatów do pracy z dziećmi.
2. MOB przed dopuszczeniem personelu do pracy z dziećmi uzyskuje dane z Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym.
3. Każdy pracownik przed podjęciem pracy w Miejskim Ogrodzie Botanicznym w Zabrze zobowiązany jest do dostarczenia zaświadczenia z Krajowego Rejestru Karnego lub oświadczenia o niekaralności zgodnie z Ustawą z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.
4. Każda osoba z personelu MOB ma obowiązek stosować Standardy Ochrony Małoletnich.
5. Każda instytucja oraz każdy inny podmiot świadczący usługi związane z działalnością związaną z wychowywaniem, edukacją, wypoczynkiem, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi i podejmujący współpracę z MOB zobowiązany jest do przedłożenia oświadczenia o wdrożeniu i stosowaniu Standardów w swojej instytucji/firmie lub podpisaniu przez przedstawicieli oświadczenia zapoznania się z wytycznymi MOB w zakresie Standardów Ochrony Małoletnich.
6. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 5 powyżej dotyczy również osób fizycznych realizujących ww. działalności, współpracujących z MOB a nie będącymi pracownikami ogrodu botanicznego

ZASADY ZAPEWNIAJĄCE BEZPIECZNE RELACJE MIĘDZY MAŁOLETNIM A PERSONELEM MIEJSKIEGO OGRODU BOTANICZNEGO W ZABRZU, TAKŻE ZACHOWANIA NIEDOZWOLONE WOBEC MAŁOLETNICH

1. Podstawową zasadą działań podejmowanych przez Personel jest działanie dla dobra osoby małoletniej.
2. Personel kontaktujący się bezpośrednio z osobą małoletnią powinien wykonywać swoje zadania w sposób zapewniający poszanowanie praw osób trzecich, w szczególności praw dzieci, odnosić się do małoletnich z szacunkiem, w sposób uprzejmy i kulturalny, także dostosowany do wieku dziecka.
3. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy w jakiegokolwiek formie wobec małoletniego.
4. Zakazane jest zachowywanie się w obecności dziecka w sposób niestosowny. Obejmuje to w szczególności używanie wulgarnych słów oraz gestów, a także wykorzystywanie wobec dziecka relacji władzy lub przewagi fizycznej (przykładowo: zastraszanie, przymuszanie, groźby).
5. Niedopuszczalnym jest zawstydzanie, upokarzanie, lekceważenie i obrażanie małoletniego. Niedopuszczalnym jest także krzyk na osobę małoletnią – za wyjątkiem sytuacji uzasadnionej względami bezpieczeństwa dziecka lub osoby trzeciej.
6. Zakazane jest nawiązywanie z dzieckiem jakichkolwiek relacji uczuciowych lub seksualnych, a także składanie jakichkolwiek propozycji o nieodpowiednim charakterze. Zakazane jest także udostępnianie dzieciom treści erotycznych i pornograficznych bez względu na ich formę.
7. Personel ma obowiązek powstrzymać się od innych, niewymienionych powyżej zachowań, które mogłyby naruszać przestrzeń osobistą małoletniego, powodować u niego poczucie zagrożenia, dyskomfortu lub strachu.
8. Personel ma obowiązek traktować równo wszystkie dzieci bez względu na ich płeć, orientację seksualną, sprawność/niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd.
9. Personel zobowiązany jest działać w sposób transparentny dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji jego zachowań.
10. Kontakt z dziećmi powinien dotyczyć wyłącznie celów mieszczących się w zakresie obowiązków Personelu.
11. Kontakt fizyczny Pracownika z dzieckiem możliwy jest wyłącznie w sytuacji wynikającej z realizacji obowiązków służbowych i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu oraz jest odpowiedzią na potrzeby dziecka w danym momencie.
12. Bezpośredni kontakt z małoletnim powinien być oparty na poszanowaniu jego intymności i godności. Przykładowe formy takiego kontaktu to:
 - a) kontakty podczas zajęć edukacyjnych, praktyk, staży czy wolontariatu;
 - b) działania z zakresu pomocy przedmedycznej (działania ratunkowe związane z udzieleniem pierwszej pomocy);
 - c) zagrożenie lub panika spowodowane czynnikami zewnętrznymi (pożar, intensywne zjawiska atmosferyczne, niebezpieczne zachowania osób trzecich itp.).
13. Pracownicy powinni zwracać uwagę na niepokojące zachowania małoletnich, które mogą świadczyć o ich krzywdzeniu i powinni podjąć próbę rozmowy z małoletnim w przypadku powzięcia podejrzenia takiego krzywdzenia. Jeżeli małoletni próbuje nawiązać kontakt z Pracownikiem, powinien on go wysłuchać i, w miarę możliwości, uzyskać możliwie najpełniejszą informację o sytuacji małoletniego.
14. Dzieci i ich opiekunowie na terenie Miejskiego Ogrodu Botanicznego w Zabrze mają obowiązek przestrzegania ogólnie obowiązujących zasad i norm zachowania oraz regulaminów obowiązujących w MOB.

§ 4

ZASADY OCHRONY WIZERUNKU I DANYCH OSOBOWYCH MAŁOLETNICH

1. Zakazane jest utrwalanie wizerunku małoletniego dla potrzeb prywatnych przez personel.
2. Personel ma obowiązek uzyskać zgodę rodzica/opiekuna prawnego przed zrobieniem oraz publikacją zdjęcia/nagrania dziecka.
3. Jeśli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości takiej jak zgromadzenie, krajobraz, impreza publiczna, zgoda rodziców/opiekunów prawnych nie jest wymagana.
4. Personel na pytanie opiekuna ma obowiązek udzielić wyjaśnień, do czego wykorzystane zostaną zdjęcia/nagrania dziecka.
5. Jeśli dzieci, rodzice lub opiekunowie prawni nie wyrazili zgody na utrwalanie wizerunku dziecka należy respektować ich decyzję.
6. Materiały zawierające wizerunek dzieci oraz ich dane osobowe, powinny być przechowywane zgodnie z prawem i w sposób bezpieczny dla dzieci.

§ 5

ROZPOZNAWANIE I REAGOWANIE W SYTUACJI PODEJRZENIA KRZYWDZENIA LUB POSIADANIA INFORMACJI O KRZYWDZENIU MAŁOLETniego, PROCEDURY I OSOBY ODPOWIEDZIALNE ZA SKŁADANIE ZAWIADOMIEŃ O PODEJRZENIU POPEŁNIENIA PRZESTĘPSTWA NA SZKODĘ MAŁOLETniego

1. Personel Miejskiego Ogrodu Botanicznego w Zabrzu w ramach wykonywanych obowiązków zwraca uwagę na czynniki ryzyka i objawy krzywdzenia małoletnich, w szczególności siniaki, otarcia a także specyficzny sposób zachowania.
2. Wszyscy pracownicy MOB i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informację o krzywdzeniu małoletniego lub inne informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.
3. Pracownicy MOB są zobowiązani do troski o bezpieczeństwo małoletnich zgodnie ze swoimi kompetencjami i obowiązującym prawem.
4. Personel MOB jest zobowiązany do objęcia szczególną troską dzieci niepełnosprawne oraz dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
5. W sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego Personel MOB ma obowiązek zareagować, w sytuacji koniecznej udzielić pierwszej pomocy oraz niezwłocznie poinformować bezpośredniego przełożonego lub Koordynatora o tym fakcie w formie ustnej, a także formie pisemnej, poprzez przedłożenie stosownej notatki służbowej ze zdarzenia i podjętych działań.
6. Przekazanie informacji powinno nastąpić w dniu, w którym Pracownik powziął podejrzenie lub informację, a jeśli to niemożliwe, jak najszybciej. Po godzinach pracy Ogrodu Botanicznego, Pracownik powiadamia policję oraz Dyрекcję MOB.
7. Dyrektor oraz Koordynator podejmują działania w celu zbadania sprawy: wszczęcie postępowania wyjaśniającego w zakresie krzywdzenia małoletniego.

8. Jeżeli zachodzi podejrzenie, że osobą krzywdzącą małoletniego jest pracownik MOB, Dyrektor po potwierdzeniu informacji podejmuje działania zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa ogólnego i prawa pracy, stosuje karę porządkową, podejmuje decyzję o zawiadomieniu policji lub prokuratury o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.
9. W zależności od sytuacji Dyrektor informuje prawnych opiekunów małoletniego o poczynionych ustaleniach i podjętych działaniach.

§ 6

MONITORING STOSOWANIA I AKTUALIZACJA STANDARDÓW

1. Standardy podlegają weryfikacji nie rzadziej niż raz na dwa lata pod względem zgodności z obowiązującymi przepisami prawa oraz ocenie ich merytorycznej przydatności.
2. Osobą odpowiedzialną za monitorowanie realizacji standardów ochrony małoletnich jest wyznaczony pracownik Centrum Edukacji Ekologicznej (Koordynator). Pracownik ten raz na rok przedstawia Dyrektorowi MOB pisemne sprawozdanie z monitorowania, w którym wskazane są ewentualne sugestie i kierunki aktualizacji Standardów.

§ 7

1. Standardy ochrony małoletnich w wersji papierowej są udostępniane pracownikom MOB, oraz na żądanie małoletnim i ich opiekunom.
2. Standardy ochrony małoletnich są zamieszczone na stronie internetowej MOB (www.mob.zabrze.pl), oraz wywieszone w widocznym miejscu w siedzibie MOB.
3. Personel MOB ma obowiązek zapoznać się ze Standardami ochrony małoletnich .

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH
W MIEJSKIM OGRODZIE BOTANICZNYM W ZABRZU
(wersja skrócona dla dzieci)

Standardy ochrony małoletnich w Miejskim Ogrodzie Botanicznym w Zabrzu

Drogi Młody Gościu,

cieszymy się z Twojej obecności. Twoje bezpieczeństwo jest dla nas najważniejsze. Poniżej przedstawiamy zasady, które pomagają nam zadbać o Ciebie i komfort Twojego pobytu u nas:

- zachowuj się grzecznie;
- nie używaj jakiejkolwiek przemocy wobec innych dzieci;
- staraj się przebywać w towarzystwie rodziców lub opiekunów;
- jeśli się zgubisz lub potrzebujesz pomocy, zgłoś się do najbliższego pracownika. Nasi pracownicy są zawsze gotowi, by Ci pomóc, jeżeli będziesz tego potrzebować;
- jeśli osoba nieznajoma coś Ci proponuje, natychmiast poinformuj rodziców/opiekunów lub naszego pracownika;
- jeśli dzieje się coś złego, co Cię niepokoi zgłoś to naszemu pracownikowi - postaramy Ci się pomóc;
- jeśli Tobie lub innemu dziecku dzieje się krzywda - zgłoś to naszemu pracownikowi.
- **nikomu** nie wolno Cię krzywdzić, w jakikolwiek sposób;
- pracownikom nie wolno na Ciebie krzyczeć ani stosować wobec Ciebie przemocy;
- pracownikom nie wolno bez zgody Twojej i Twoich rodziców lub opiekunów robić Ci zdjęć, nagrywać filmów;
- pracownikom nie wolno nawiązywać z Tobą jakichkolwiek relacji uczuciowych;
- pracownikom nie wolno proponować Ci alkoholu, papierosów ani nielegalnych substancji;
- pracownicy mogą się z Tobą kontaktować wyłącznie w czasie pracy i w związku z ich pracą;
- pracownikom nie wolno zachowywać się w Twojej obecności niewłaściwie, używać wulgarnych słów, gestów lub żartów oraz obrażać kogokolwiek;

Jeśli masz jakieś pytania lub potrzebujesz pomocy, zawsze możesz zwrócić się do nas!